

Stockholm 2025-10-07

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Dnr. LI2025/01327

Yttrande på remitterat betänkande Ökad tydlighet, stärkt samverkan – förutsättningar för framtidens utvecklingspolitik (SOU 2025:85)

Sveriges hembygdsförbund är riksförbund för drygt 2 000 föreningar i 26 regionala hembygdsförbund. Vi är landets största kultur- och miljöorganisation med nära 400 000 medlemskap och våra föreningar finns i landets samtliga kommuner. Hembygdsrörelsens gemensamma ändamål är att tillvarata och sprida kunskap om kulturarv. Många föreningar driver hembygdsgrdardar som mötesplatser och arenor för kulturarrangemang som möter omkring 4 miljoner besökare varje år. Vi ser hembygdsrörelsen som en resurs för lokal platsutveckling och regional utveckling, i synnerhet i Sveriges landsbygder, och driver sedan 2019 satsningen Kulturarvet som besöksmål som haft stöd från Tillväxtverket.

Sveriges hembygdsförbund var en av initiativtagarna till bildandet av folkrörelserådet Hela Sverige ska leva och är en av organisationens medlemmar. Vi har tagit del av Hela Sverige ska levas remissyttrande. Vi delar deras analys och ställer oss bakom deras ståndpunkter. I korthet innebär detta att:

- Vi instämmer i behovet att utreda den sammanhållna landsbygdspolitiken och regionala utvecklingspolitiken ur ett samlat helhetsperspektiv.
- Vi delar uppfattningen att grundläggande dimensioner i en framtida politik bör vara att adressera territoriella obalanser och behovet av att skapa utvecklingskraft lokalt och regionalt.
- Vi tillstyrker betänkandets förslag till ändring i lagen om regionalt utvecklingsansvar och att regionen ska samråda med det civila samhällets organisationer samt de nationella minoriteterna i länet. Vi vill samtidigt uppmärksamma att samrådsförfarande kräver resurser och ett ömsesidigt givande och tagande för att vara meningsfullt. Erfarenheter från kulturpolitiken och det samråd som ska ske mellan regioner och civilsamhället i fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet inom den s k Kultursamverkansmodellen, visar att civilsamhället i praktiken har stora svårigheter att påverka regionala beslut. Samrådsförfarande måste därför utformas med hänsyn till civilsamhällets och de nationella minoriteternas förutsättningar och det måste också tillåtas få ekonomiska konsekvenser.

För Sveriges hembygdsförbund

Jan Nordwall
Generalsekreterare